

Aika 17.02.2021, klo 17:00 - 19:09

Paikka Kokoushuone Silo (224)

Käsitellyt asiat

- § 19 **Laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 20 **Pöytäkirjantarkastajien valitseminen**
- § 21 **Laitilan ikääntyneen väestön palveluiden järjestämissuunnitelma vuosille 2021 - 2024**
- § 22 **Pro Vakka-Suomen valtuustoryhmän valtuustoaloite koskien Kaukolankodin tilannetta**
- § 23 **Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloite suolistosyövän seulonnan käynnistämisestä Laitilassa**
- § 24 **Viranhaltijapäätösten otto-oikeus**
- § 25 **Tiedoksi merkittävät asiat**
- § 26 **Muutoksenhakuvaatimus viranhaltijapäätökseen (ei julkinen)**
- § 27 **Tiedoksi merkittävät asiat (ei julkiset)**

Lisäpykälät

- § 28 **LISÄPYKÄLÄ: Kaupunginvaltuutettu Pertti Pokin valtuustoaloite yksityishenkilöiden ylivelkaantumisen ja siitä aiheutuvien ongelmien ehkäisemiseksi**

Saapuvilla olleet jäsenet

Seppo Lehtola, puheenjohtaja
Virve Aho
Nina Arokoivu
Markku Lähteenmäki
Anna Setälä
Matti Viljanen, varajäsen
Erja Linkki, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Johanna Ahokas, Sosiaali- ja terveysjohtaja, esittelijä
Jere Kuusisto, Nuorisovaltuuston edustaja, poistui 18:56
Tuuli Kuisma, Ylilääkäri, saapui 18:16, poistui 18:31
Anitta Keskitalo, Sosiaalipalveluohjaaja-johtaja, saapui 18:33, poistui 18:57
Ritva Miesmaa, Erityisasiantuntija, saapui 17:06, poistui 17:41
Tuija Setälä, Toimistosihtööri, sihteeri

Poissa

Juha Laurila, 1. varapuheenjohtaja
Marja-Liisa Mutka
Pekka Kuusisto, Kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Lauri Kattelus, Kaupunginjohtaja

Allekirjoitukset

Seppo Lehtola
Puheenjohtaja

Tuija Setälä
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

19.02.2021

19.02.2021

Virve Aho

Nina Arokoivu

Kaupunginvirasto, kaupungin verkkosivut 22.2.2021 alkaen

§ 19

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Ahokas, sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 20

Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Ahokas, sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Virve Aho ja Nina Arokoivu.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 21

Laitilan ikääntyneen väestön palveluiden järjestämissuunnitelma vuosille 2021 - 2024

LAItno-2020-115

Valmistelija / lisätiedot:

Johanna Ahokas, Ritva Miesmaa

johanna.ahokas@laitila.fi, ritva.miesmaa@laitila.fi

sosiaali- ja terveystoimikunta, Erityisasiantuntija

Liitteet

1 Laitilan ikääntyneen väestön palveluiden järjestämissuunnitelma vuosille 2021-2024. pdf

Laitilan kaupungin ikääntyneen väestön palveluiden järjestämissuunnitelma on laadittu vuosille 2021 – 2024. Uuden suunnitelman laatiminen tuli ajankohtaiseksi, koska aiempi suunnitelma oli laadittu vuodelle 2020 saakka.

Laitilan ikääntyneen väestön palveluiden järjestämissuunnitelma antaa erityisesti kuntapäätäjille ja työntekijöille tietoa ikääntyneen väestön palveluihin liittyvistä asioista. Suunnitelmasta ilmenee, että millä toimenpiteillä kaupunki edistää tulevana vuosina ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä. Lisäksi suunnitelmasta ilmenee, että millä tavoin kaupunki järjestää ja kehittää tulevana vuosina ikääntyneiden tarvitsemia palveluja. Painopiste tässä järjestämissuunnitelmassa on hyvinvoinnin tukemisessa (ennaltaehkäisevät palvelut) ja kotiin tarjottavien palveluiden kehittämisessä. Suunnitelman lähteenä on käytetty mm. vanhuspalvelulakia ja asetusta, Tilastokeskusta sekä kunnan omia toimintalukuja.

Järjestämissuunnitelmasta on pyydetty lausuntoja seuraavilta tahoilta: Laitilan kaupunginhallitus, sosiaali- ja terveystoimikunta, sivistystoimikunta, tekninen toimikunta, tarkastuslautakunta, lupalautakunta, seurakunta, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, Laitilan Vanhaintuki ry, Laitilan-Pyhärannan Yrittäjät ry, Eläkeliiton Laitilan yhdistys, Laitilan sotaveteraanit ry, Sotainvalidien Veljesliiton Varsinais-Suomen piiri ry, Laitilan Seudun Seniorit, Kaukolankodin henkilökunta, Koivukodon henkilökunta, kotihoidon henkilökunta, terveystoimikunnan henkilökunta, omaishoidon lomittajat ja päivätoiminta Pirtin henkilökunta.

Suunnitelmaa valmistellut työryhmä kävi läpi saapuneet lausunnot ja teki niiden pohjalta muutoksia ja lisäyksiä suunnitelmaan. Laitilan ikääntyneen väestön palveluiden järjestämissuunnitelma 2021 – 2024 on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Ahokas, sosiaali- ja terveystoimikunta

Laitilan sosiaali- ja terveystoimikunta hyväksyy Laitilan ikääntyneen väestön palveluiden järjestämissuunnitelman vuosille 2021 – 2024 ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja valtuustolle.

Päätös

Virve Aho teki esittelijän ehdotuksesta poikkeavan esityksen, että hyväksyttävään Laitilan ikääntyneen väestön palveluiden järjestämissuunnitelmaan lisätään Laitilan kaupungin asumispalveluyksiköiden henkilöstömitoituksen luvut, jotka ovat olleet tiedoksi annetussa suunnitelmassa. Nina Arokoivu kannatti Virve Ahon ehdotusta.

Koska on tehty kannatettu poikkeava ehdotus, puheenjohtaja määräsi suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen. Äänestys tapahtui nimenhuutoäänestyksenä siten, että esittelijän esitys jaa ja Virve Ahon esitys ei. Äänestystapa hyväksyttiin. Suoritettiin nimenhuutoäänestys. Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksen. JAA: kolme (3) ääntä (Lähteenmäki, Setälä ja Viljanen) ja EI: neljä (4) ääntä (Aho, Arokoivu, Linkki ja Lehtola).

Äänestyksen päätyttyä puheenjohtaja totesi, että Virve Ahon tekemä ehdotus hyväksyttiin.

Muilta osin suunnitelma hyväksyttiin.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

§ 22

Pro Vakka-Suomen valtuustoryhmän valtuustoaloite koskien Kaukolankodin tilannetta

LAIIDno-2021-135

Valmistelija / lisätiedot:

Ritva Miesmaa, Johanna Ahokas

ritva.miesmaa@laitila.fi, johanna.ahokas@laitila.fi

Erytysasiantuntija, sosiaali- ja terveysjohtaja

D KH 163/2019

KV 3.2.2020 § 15

Kaupunginvaltuutettu Seppo Rinne esitti Pro Vakka-Suomen valtuustoryhmän kirjallisen valtuustoaloitteen, joka kuuluu seuraavasti:

"Korjaus ehdotus kv 3.2.2020 esityslistan kohtaan n. 9, Kaukolankoti

Esitys tässä taloudellisessa tilanteessa on mahdottomuus toteuttaa.

Tarpeeton ja puutteellinen esitys sisältää totuudesta poikkeavaa tietoa ja jopa jurillisesti arveluttavia väitteitä.

Kohta 1

Koska Kaukolankodin toimivuus on täysin turvattu, kun kaupunki hankkii omistukseensa vieraskuntien omistamat 14 hoitopaikkaa, jotka ainakin Pyhärannan ovat hinnoittelun puolesta tällä hetkellä ainoastaan neuvottelukysymys.

Kohta 2

Laitilan toiminnan muuttaminen tehostetuksi palveluasumiseksi osviittana sos.johtaja Polson yhdessä hoitohenkilökunnan kanssa tekemä toiminnanmuutosselvitys.

Koska Laitilan Attendosa on reservissä 15-20 hoitopaikkaa ja rakenteilla toisen yksityisen toimesta 16+16 tehostetun palvelun rivitaloasuntoa, Laitilalla ei ole minkäänlaista muuta tarvetta."

Päätös: Kaupunginvaltuusto merkitsi em. valtuustoaloitteen tiedoksi lähettämällä sen samalla kaupunginhallitukselle asianmukaista valmistelua varten.

KH 10.2.2020 § 52

KJ **Ehdotus:** Kaupunginhallitus toteaa, että otsikossa mainitun valtuustoaloitteen valmisteluvastuu on sosiaali- ja terveysjohtaja Jussi Mattilalla.

Kaupunginhallitus lähettää aloitteen valtuustolle ennen valmistelun aloittamista lähetekeskustelua varten.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto on kunnan asukkaiden valitsema kunnan ylin toimielin. Valtuusto käyttää kunnan päätösvaltaa, jollei ole toisin säädetty. Kunnan ylin poliittinen päätösvalta kuuluu valtuustolle.

Valtuustolla on kokonaisvastuu kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee edistää kuntalaisten suoraa osallistumista kunnan toimintaan ja päätöksentekoon. Valtuutettujen, kuten muidenkin luottamustehtäviin valittavien vaalikelpoisuudesta, asemasta ja toimivallasta säädetään kuntalaissa. Kuntalaki painottaa valtuuston roolia kunnan strategisena johtajana, jossa on tärkeää tulevaisuuteen suuntautunut, kunnan toiminnan pitkäkätähtäimen tavoitteiden ja päämäärien hahmottaminen ja linjaaminen.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta ei voi korjata valtuuston 3.2.2020 § 9 tekemää päätöstä, josta Seppo Rinne on tehnyt valituksen Turun hallinto-oikeuteen. Turun hallinto-oikeus ei ole antanut ratkaisua valituksesta.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Ahokas, sosiaali- ja terveystoimintajohtaja

Sosiaali- ja terveysvaliokunta antaa yllä olevan vastineen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle Pro Vakka-Suomen valtuustoryhmän tekemään valtuustoaloitteeseen koskien Kaukolankodin tilannetta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Laitilan kaupunginhallitus

§ 23

Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloite suolistosyövän seulonnan käynnistämisestä Laitilassa

LAItno-2021-151

Valmistelija / lisätiedot:

Tuuli Kuisma

tuuli.kuisma@laitila.fi

ylilääkäri

**SOSIALIDEMOKRAATTISEN VALTUUSTORYHMÄN VALTUUSTOALOITE
SUOLISTOSYÖVÄN SEULONNAN KÄYNNISTÄMISESTÄ LAITILASSA**

D KH 36/2020 KV 3.2.2020 §13 Kaupunginvaltuutettu Pertti Pokki esitti SDP:n valtuustoryhmän kirjallisen valtuustoaloitteen, joka kuuluu seuraavasti:

”Aloite suolistosyövän seulonnan käynnistämisestä Laitilassa. Tämä on säästöaloite, joka säästää pitkällä tähtäimellä.

Esitämme, että Laitilan kaupunki aloittaa suolistosyövän seulonnan 60–74 -vuotiaille kaupunkilaisille. Suolistosyöpä on Suomen kolmanneksi yleisin syöpä. Siihen sairastuu vuosittain noin 3 200 ja kuolee noin 1 200 ihmistä. Suolistosyövän hoito on yksi kalleimmista syöpähoidoista ja valtaosa kustannuksista syntyy vaiheessa, jossa syöpä on enää harvoin parannettavissa.

Viime vuonna suolistosyövän seulonnan aloitti yhdeksän kuntaa. Suolistosyövän seulontatarkastuksen kustannus on melko pieni siihen nähden, mitä ko. syövän hoito maksaa. Jatkotutkimuksiin arvioidaan lähetettävän noin viisi prosenttia seulontaan osallistuneista.”

Päätös: Kaupunginvaltuusto merkitsi em. valtuustoaloitteen tiedoksi lähettämällä sen samalla kaupunginhallitukselle asianmukaista valmistelua varten.

D KH 36/2020, KV 3.2.2020 § 13

KH 10.2.2020 § 52

Päätös: Kaupunginhallitus toteaa, että otsikossa mainitun valtuustoaloitteen valmisteluvastuu on sosiaali- ja terveysjohtaja Jussi Mattilalla.

Seulonnoista

Seulonnoista on säädetty terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja valtioneuvoston seulonnoista antamassa asetuksessa (seulonta-asetus, 339/2011). Kunta voi valtakunnallisen seulontaohjelman mukaisten lakisääteisten seulontojen (rintasyöpä-, kohdunkaulasyöpä- & raskauden aikaiset seulonnat) lisäksi järjestää seulontoja ja terveystarkastuksia tietyn taudin tai sen esiasteen toteamiseksi tai taudin aiheuttajan

löytämiseksi (terveydenhuoltolaki 14 §). Seulonta-asetuksen 3§ *Muut seulonnat* ohjaa ennen seulonnan käynnistämistä tehtävää kokonaisarviointia.

Suolistosyövän seulonta

Suolistosyöpä on yksi Suomen yleisimmistä syövästä sekä naisten että miesten joukossa. Hoito lukeutuu kalleimpiin syövän hoidoista ja suuri osa hoitokuluista syntyy vaiheessa, jossa syöpää ei enää voida parantaa. EU on vuodesta 2003 asti suosittanut suolistosyövän seulontaohjelmaa. Seulonnan hyödyistä on selkeää näyttöä: se vähentää suolistosyövän esiintyvyyttä ja syöpäkuolleisuutta. Lisäksi syövänhoidon kustannukset laskevat, kun syöpä löydetään varhaisemmassa vaiheessa.

Suolistosyövän seulonta vähentää kuolleisuutta suolistosyöpään 10-40 %. Lisäksi varhain todettu syöpä aiheuttaa vähemmän inhimillistä kärsimystä.

Suomessa käynnistyi uusi suolistosyövän seulontaohjelma vuonna 2019 niissä kunnissa, jotka tarjoavat suolistosyövän seulonnan asukkaalleen. Kun ohjelma on saavuttanut koko laajuutensa, kaikki 60-74-vuotiaat kutsutaan seulontaan kahden vuoden välein.

Vuonna 2021 seulontaa järjestävät kunnat: Jyväskylä, Kaarina, Kustavi, Muurame, Orivesi, Oulu, Paimio, Posio, Sauvo, Säkö, Tampere, Ylitornio

Seulontatesti on immunokemiallinen ulosteen veritesti (FIT), jolla etsitään piilevää verta ulosteesta. Seulottava saa kotiin kirjeen, jossa on kutsu seulontaan, testi, tietoa seulonnasta ja ohjeet näytteenottoon. Ulostenäyte otetaan itse wc-käynnin yhteydessä ja postitetaan laboratorioon analysoitavaksi. Seulontakutsun mukana on palautuskuori, jonka postimaksu on maksettu.

Seulontaan osallistuminen on seulottavalle maksutonta. Seulontatestin tulos tulee kotiin postitse. Seulontatestissä positiivisen tuloksen saanut sopii jatkotutkimuksen järjestämisestä oman kuntansa seulontahoitajan kanssa. Jatkotutkimus on useimmiten paksusuolen tähtystys eli kolonoskopia.

Seulontakeskuksena toimii Fimlab Laboratoriot Oy Tampereella. Seulontakeskus lähettää kutsut, analysoi näytteet ja lähettää seulottavalle kirjallisesti seulontatestin tuloksen. Kunta järjestää kolonoskopiat omien käytänteidensä mukaisesti.

Seulontalaboratorion yhteyshenkilönä toimii projektipäällikkö Satu Saloranta, joka vastaa mm. kuntien kanssa laadittavista sopimuksista ja seulonnassa tarvittavien seulontahoitajien perehdytyksestä.

Kutsu-, testaus ja jatkotutkimusten kustannusarvio Laitilassa:

Suorat kustannukset vuonna 2021:

- Seulontaan kutsutaan viisi ikäluokkaa: 60-, 62-, 64- ja 66- ja 68-vuotiaat, yhteensä noin 570 miestä ja naista. Yksikkökustannukset kutsuttua kohden ovat 12,40 euroa, joten seulontakutsun ja testauksen kustannukset ovat noin 7 100 euroa.
- Seulontaan osallistuu noin 75 % kutsutuista. Seulontaan osallistuneista noin 4 % ohjataan jatkotutkimuksena tehtävään kolonoskopiaan eli suoliston tähtystykseen. Sen

yksikkökustannukset ovat noin 400 euroa, joten jatkotutkimusten kustannukset ovat noin 6 800 euroa.

Seulonnassa havaittujen suolistosyöpien viiden vuoden aikana kertyvät erikoissairaanhoidon kustannukset ovat noin 17 000 euroa, lähes neljänneksen pienemmät kuin syöville, jotka on havaittu seulonnan ulkopuolella.

Hallitusohjelmaan kirjattu seulontojen käynnistys

Hallitusohjelmaan on kirjattu suolistosyövän seulontaohjelman käynnistäminen, joka on julkisen talouden suunnitelmassa 2020-23 aikataulutettu alkamaan vuonna 2022. Tarvittava seulonta-asetuksen muutosvalmistelu on käynnissä Sosiaali- ja terveysministeriössä. Kunta voi käynnistää seulonnan vielä 2021 aikana, etenkin kun valtakunnallinen seulontaohjelma on tulossa ja valtio alkaa kattamaan seulonnan kustannuksia vuodesta 2022.

Aloittamalla suolistosyövän seulonnan vuoden 2021 aikana, on mahdollista välttää seulonnan käynnistämiseen liittyvät kiireet, joita syntyy kaikkien kuntien aloittaessa seulonnan yhtä aikaa vuonna 2022.

Valtuustoaloitteessa esitetty asia on kannatettava ja toisi mahdollisesti kaupungille säästöjä pidemmällä aikavälillä. Koska vuoden 2021 talousarvioon ei ole varattu määrärahaa ko. toimintaan, Laitilassa ei kuitenkaan aloiteta suolistosyövän seulontaa vuoden 2021 aikana.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Ahokas, sosiaali- ja terveysjohtaja

Sosiaali- ja terveysvaliokunta antaa yllä olevan vastauksen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen suolistosyövän seulonnan käynnistämisestä Laitilassa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 24

Viranhaltijapäätösten otto-oikeus

Johtava sosiaalityöntekijä

Henkilöstöpäätökset:

§ 2 Päätös työvapaan myöntämisestä, 04.02.2021

Sosiaali- ja terveysjohtaja

§ 3 Ylilääkärin työaika, 01.02.2021

Henkilöstövalintapäätökset:

§ 4 Oppisopimusopiskelijan valinta / Palke, 02.02.2021

Ylilääkäri

Henkilöstöpäätökset:

§ 1 Osa-aikaisen työajan myöntäminen terveyskeskuslääkärille, 04.02.2021

§ 3 1. varasijalle valitun hakijan valinta terveyskeskus osastohoitajan virkaan,
04.02.2021

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Ahokas, sosiaali- ja terveysjohtaja

Sosiaali- ja terveysvaliokunta päättää, että koska edellä mainituissa viranhaltijapäätöksissä ei ole tarkoituksenmukaisuuden tai laillisuuden suhteen huomauttamista, sosiaali- ja terveysvaliokunta ei ota niitä käsiteltäväkseen vaan antaa luvan päätöksen täytäntöönpanemiselle.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 25

Tiedoksi merkittävät asiat

Oheismateriaali

1 Rava -poikkileikkaustutkimus 2020.pdf

1. Aluehallintoviraston päätös ilmoituksenvaraisten yksityisten sosiaalipalvelujen rekisteröinnin muutoksesta/Tmi Sairaanhoidaja Niina Mäki-Arvela, Laitila.
2. Aluehallintoviraston ilmoitus ilmoituksenvaraisten sosiaalipalvelutoiminnan keskeyttäminen/Posti Kotipalvelut Oy, Posti.
3. Valviran ilmoitus yksityisen terveydenhuollon palvelujen lopettaminen/Meditas Oy, Raisio.
4. Valviran ilmoitus yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimipaikan toimintakuntien lisääminen/Terapiamerkurius Oy, Savonlinna.
5. Valviran päätös yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva luvan muuttaminen/HealH Oy, Vahto.
6. Valviran ilmoitus yksityisten ympärivuorokautisten sosiaalipalvelujen toimintayksikön lopettaminen/Perhekuntoutus Kuperkeikka, Laitila.
7. Valviran päätös yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva luvan muuttaminen/Suomen Terveystalo Oy, Helsinki.
8. Valviran ilmoitus yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimipaikan toimintakuntien lisääminen ja Valviran päätös yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva luvan muuttaminen/Luona Oy, Helsinki.
9. Valviran ilmoitus yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimipaikan lopettaminen/Sivupersoonaa Oy, Tampere (lopettamispäivä 1.1.2020) ja Sivupersoonaa Oy, Turku (lopettamispäivä 30.11.2020).
10. Ylilääkäri Tuuli Kuisma tiedottaa Covid-19 tilanteesta.
11. Rava -poikkileikkaustutkimus 9.11.2020 Laitilassa. Raportti viiteaineistona.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Ahokas, sosiaali- ja terveysjohtaja

Sosiaali- ja terveysvaliokunta merkitsee em. asiat tiedokseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 26

Muutoksenhakuvaatimus viranhaltijapäätökseen (ei julkinen)

Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

§ 27

Tiedoksi merkittävät asiat (ei julkiset)

Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

§ 28

LISÄPYKÄLÄ: Kaupunginvaltuutettu Pertti Pokin valtuustoaloite yksityishenkilöiden ylivelkaantumisen ja siitä aiheutuvien ongelmien ehkäisemiseksi

LAI Dno-2020-151

Valmistelija / lisätiedot:
Johanna Ahokas
johanna.ahokas@laitila.fi
sosiaali- ja terveysjohtaja

KV 14.9.2020 § 13 Kaupunginvaltuutettu Pertti Pokin valtuustoaloite yksityishenkilöiden ylivelkaantumisen ja siitä aiheutuvien ongelmien ehkäisemiseksi

Kaupunginvaltuutettu Pertti Pokki (SDP) esitti kirjallisen valtuustoaloitteensa, joka kuuluu seuraavasti:

"Yksityishenkilöiden ylivelkaantuminen on yhteiskunnallinen ongelma, jonka hoitamiseen kuntien tulee osallistua. Ylivelkaantuminen on jäänyt pysyväksi ilmiöksi, joten tarvitaan koordinoitua ja ponnistelua sen ehkäisemiseksi ja hoitojärjestelmien kehittämiseksi. Velkaongelmien ennalta ehkäisyyn tulee panostaa nykyistä enemmän etsimällä uusia keinoja ja jo tunnettuja keinoja tehostamalla. Velkaongelman laajeneminen osoittaa, että säätelyjärjestelmä ei kykene ehkäisemään velkaongelmien kehittymistä tarvittavassa määrin. Syrjäytymisen riski ylivelkaantuneilla on suuri.

1. Talousopetuksen lisääminen kouluissa

Mikäli vanhemmilla ei ole tietoa ja kykyä tukea nuoren taloustaitojen ja talousosaamisen kehitystä, koulun talouskasvatuksen merkitys korostuu ja se on nähty merkittävänä keinona ylivelkaantumisen ehkäisyssä. Kaupungissa tulee hyödyntää järjestöjen, ja muiden kolmannen sektorin toimijoiden osaamista, jolla voidaan täydentää kunnan toimintaa. Näillä toimijoilla on kokemusta vertaistukitoiminnasta ja auttamisesta. Myös talous- ja velkaneuvonnan sekä ulosoton viranomaiset harjoittavat oppilaitos yhteistyötä. Laitilan kaupungin tulee selvittää, onko talousopetus riittävää ja voidaanko sitä lisätä niin, että sitä annetaan koko kouluajan eri oppiaineiden yhteydessä.

2. Perimistöimiston käytöstä luopuminen kaupungin asiakasmaksujen perinnässä

Perimistöimistöjen käyttöön kaupungin asiakasmaksujen perinnässä sisältyy yhteiskunnallinen ongelma. Raha siirtyy köyhiltä ihmisiltä suurten moni kansainvälisten yritysten taskuun. Kaupunki voisi periä maksut itse halvemmalla ja tehokkaasti. Perintätoimistot ovat liiketoiminnallisia yrityksiä, jotka pyrkivät suuriin voittoihin perimällä palveluksistaan tuntuvia lisämaksuja, ja voitot siirtyvät verottajan ulottumattomiin. Maksajina ovat heikoimmassa asemassa olevat kaupunkilaiset. Laitilan tulee selvittää mahdollisuus hoitaa itse omien saatavien perintä ja vaikuttaa siihen, että tytäryhteisöissä asiakasmaksujen perintä hoidetaan itse.

3. Kaupungin asiakasmaksujen perimättä jättäminen heikossa taloudellisessa asemassa olevilta

Voimassa oleva asiakasmaksulaki velvoittaa luopumaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksusta, jos maksu johtaa kohtuuttomiin seurauksiin. Myös muu lainsäädäntö mahdollistaa harkintavallan käytön.

Laitilan kaupungin tulee selvittää, onko mahdollista ennen perimistoimenpiteiden käynnistämistä selvittää, täytyvätkö edellytykset maksujen perimättä jättämisestä tai kohtuullistamisesta. Kaupungin tulee myös tiedottaa maksuvapautuksen mahdollisuudesta.

4. Sosiaalinen luotto, ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki

Sosiaalinen luotto on todettu tehokkaaksi välineeksi ylivelkaantumisen kierteen katkaisemisessa. (Rissanen Kirsti: Sosiaalisen luoton kehittäminen 2015). Sosiaalisen luoton avulla on mahdollista saavuttaa säästöä toimeentulotukimenoissa. Sosiaalinen luotto, ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki voivat parhaimmillaan kannustaa ylivelkaantuneita talouden kuntoon saattamisessa ja siten välttymästä lisää velkaantumiselta. Sosiaalisen luoton käyttöönottoa tulee harkita Laitilassa. On myös aiheellista selvittää, miten täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki voivat auttaa ylivelkaantuneita talouden kuntoon saattamisessa.

Esitämme, että Laitilan kaupunki selvittää edellä mainittujen keinojen käyttökelpoisuuden ja mahdollisuuksien mukaan ottaa ne käyttöön yksityishenkilöiden ylivelkaantumisen ja ylivelkaantumisesta aiheutuvien ongelmien ehkäisemiseksi."

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi em. valtuustoaloitteen tiedoksi lähettäen sen samalla kaupunginhallitukselle asianmukaista valmistelua varten.

KH 21.9.2020 § 56

KJ **Ehdotus:** Kaupunginhallitus toteaa, että otsikossa mainitun valtuustoaloitteen valmisteluvastuu on sosiaali- ja terveysjohtajalla.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

1. Sosiaali- ja terveysvaliokunta ei voi ottaa kantaa sivistystoimialan puolesta talousopetuksen riittävyyteen ja sen mahdolliseen lisäämiseen.

2. Talousjohtaja on viranhaltijapäätöksellään 8.12.2017 § 101 päättänyt Laitilan kaupungin perinnän ulkoistamisesta seuraavaa:

"Valtuuston joulukuussa 2016 hyväksymässä palvelurakenneohjelmassa edellytetään, että talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseja kehitetään ja kartoitetaan tehokkaampia toimintatapoja mm. keskittämällä taloustoimintoja, kuten laskutusta ja perintäpalveluja. Laitilan kaupungissa laskutus ja perintä on hajautettu toimialoille. Toimintatapoja on perinnän osalta järkevää ja tarkoituksenmukaista keskittää.

Laitilan kaupunki omistaa Taitoan osakkeita, mikä mahdollistaa palvelujen hankkimisen kilpailuttamatta In house -periaatteella. Taitoa Kuntaperinnän lähtökohtana on tuottaa maksuvalvonnan ja perinnän palvelut julkisen sektorin erityispiirteet huomioon ottaen. Perintätoimenpiteet valitaan perintätehokkuuden, velalliseen vaikuttavuuden (pos./neg.) ja asiakkaan edun mukaisesti. Taitoa Kuntaperintä Oy:n tavoitteena on pitää toimeksiantaja-asiakkaidensa kassavirta ja asiakastyytyväisyys hyvällä tasolla. Kuntaperintä valitsee perinnässä suoritettavat toimenpiteet ja perintätoiminnan kehitysalueet toimeksiantaja-asiakkaita kuunnellen ja heidän etunsa huomioon ottaen. Taitoa Kuntaperintä ottaa huomioon perinnässä yksilölliset erot maksuvalmiudessa, ja pyrkii yhdessä toimeksiantaja-asiakkaiden kanssa pitämään yllä tehokasta mutta samalla inhimillistä perintätapaa. Joustavuus niin maksuajoissa kuin yhteydenpidon kanavissa toteutetaan yksilöllisesti, velallisen kokonaistilanne huomioon ottaen. Kuntaperintä tarjoaa pro-aktiivisesti velallisille ratkaisuja ja sidosryhmiä, joiden avulla velkakierre on mahdollista estää tai katkaista.

Laitilan kaupunki ulkoistaa perinnän Taitoan Kuntaperintä Oy:lle. Ulkoistamisesta ja jatkossa perintäpalvelusta ei tule Laitilan kaupungille lainkaan kustannuksia."

Sosiaali- ja terveysvaliokunta ei voi päättää perinnän ulkoistamisen lopettamisesta.

3. Sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakasmaksulakia on uudistettu. Uudistuksella parannetaan palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja oikea-aikaisuutta poistamalla hoidon esteitä. Tasavallan presidentti vahvisti lain 30.12.2020. Lakimuutokset tulevat voimaan 1.7.2021. Maksukattoa koskevat uudistukset tulevat voimaan 1.1.2022.

Laki laajentaa maksuttomuutta ja kohtuullistaa maksuja. Alla olennaiset muutokset lakiuudistuksessa:

- Hoitajavastaanotot tulevat maksuttomiksi perusterveydenhuollossa. Alaikäisiltä asiakkailta ei enää peritä maksuja poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta.
- Mielenterveyspalvelujen maksuttomuutta perusterveydenhuollossa selkiytetään. Lisäksi laajennetaan tartuntatauteihin liittyvän hoidon, tutkimuksen ja lääkkeiden maksuttomuutta. Myös päihteitä käyttävien raskaana olevien tutkimus, hoito ja seuranta äitiyspoliklinikoilla on maksutonta jatkossa.
- Maksukattoa laajennetaan suun terveydenhuollosta, terapiasta, tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta sekä tietyistä etäpalveluista perittäviin asiakasmaksuihin. Jatkossa maksukattoa kerryttävät myös asiakasmaksut, joiden suorittamiseen on myönnetty toimeentulotukea.
- Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun sekä pitkäaikaisten asumispalvelujen asiakasmaksut määräytyvät yhdenmukaisin perustein,

pitkäaikaista tehostettua palveluasumista lukuun ottamatta. Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, laitoshoidon ja perhehoidon asiakasmaksuihin sovelletaan pitkälti yhdenmukaisia määräytymisperusteita. Lisäksi laissa säädetään asiakkaalle jätettävästä vähimmäiskäyttövarasta viimeksi mainituissa palveluissa.

- Uudessa laissa korostetaan asiakasmaksujen alentamisen ja perimättä jättämisen ensisijaisuutta suhteessa toimeentuloturvaan. Lisäksi kunnan velvoitetta tiedottaa asiakasta maksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä vahvistetaan säättämällä tästä nimenomaisesti laissa.
- Muutoksenhakua koskevaa sääntelyä selkiytetään ja asiakkaan oikeusturvaa vahvistetaan. Mm. tasasuuruisia asiakasmaksuja koskevaa oikaisuvaatimusohjausta on selkiytetty laissa. Kaikkiin maksuihin voi hakea muutosta.
- Asiakasmaksulain uudistamisen yhteydessä tehtiin lisäksi lakimuutos tuomioistuimaksulain 5 §:ään, jota koskeva muutos tulee voimaan jo 1.1.2021. Uuden 5 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksua ei jatkossa peritä yksityishenkilön vireille panemissa valitusasioissa, jotka koskevat asiakasmaksulain mukaisia asiakasmaksuja.

Tämän hetkisillä henkilöstöresursseilla sosiaali- ja terveystoimialalla ei ole mahdollista selvittää jokaisen perintään lähtevän laskun kohdalla edellytyksiä maksujen perimättä jättämisestä tai kohtuullistamisesta. Maksamattomasta laskusta lähetetään asiakkaalle yhden kerran muistutus. Tämän jälkeen asia siirtyy Taitoan Kuntaperintä Oy:lle. Tilanteesta riippuen saamme joko rahasuorituksen tai estetilityksen. Estetilityksellä tarkoitetaan varattomuutta tai henkilön menehtymistä eikä hänen perukirjan mukaan laskuttaminen ole mahdollista. Nämä saatavien poistot käsitellään vuosittain sosiaali- ja terveysvaliokunnan kokouksessa.

Asiakasmaksun poistaminen/alentaminen arvioidaan aina asiakaskohtaisesti. Asiakkaita neuvotaan ottamaan yhteyttä asiakasmaksun poistamiseksi/alentamiseksi mikäli asiakas kokee, ettei asiakasmaksun suorittaminen ole mahdollista. Laskuttaja selvittää tämän jälkeen asiaa tarkemmin asiakkaan kanssa yhteistyössä. Sosiaali- ja terveyslautakunta on hyväksynyt ohjeet asiakasmaksun poistamisesta/alentamisesta 22.3.2011.

Laitilan kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon osalta tehostetaan tiedottamista asiakasmaksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä.

4. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa sosiaalisen luototuksen lainsäädännön kehittämisestä ja valmistelusta. Luototuksen käyttöönotto on kunnalle vapaaehtoista.

Noin kolmekymmentä kuntaa tarjoaa asukkailleen sosiaalisia luottoja. Toiminnan piirissä on noin 44 prosenttia Suomen väestöstä.

Sosiaalista luottoa voidaan myöntää perustelluista syistä esimerkiksi

- talouden tasapainottamiseen
- velkakierteen katkaisemiseen
- kodin hankintoihin
- työllistymisen tai kuntoutumisen tueksi

- asumisen turvaamiseen
- kriisitilanteiden ratkaisemiseksi.

Kunta voi myöntää sosiaalisen luoton henkilölle, jolla ei ole pienituloisuutensa ja vähävaraisuutensa vuoksi mahdollisuutta saada kohtuuehtoista luottoa muulla tavoin, mutta jolla kuitenkin on kyky suoriutua luoton takaisinmaksusta.

Lain perusteella kunnalla on mahdollisuus järjestää päättämässään laajuudessa sosiaalista luototusta osana kunnan sosiaalihuoltoa. Kunta voi järjestää sosiaalisen luototuksen toimenpanon yksin tai alueellisena yhteistyönä muiden kuntien kanssa. Kunnalle sosiaalisen luototuksen järjestämisestä aiheutuviin toimintamenoihin sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia (733/1992), jota ei kuitenkaan sovelleta sosiaalisen luototuksen luottopääomasta tai luottotappioista aiheutuviin menoihin. Kunta vastaa sosiaalisen luototukseen tarvittavasta luottopääomasta ja luottotappioista itse. Kunta voi varata luottopääoman verotuloistaan tai ottaa lainaa tähän tarkoitukseen kunnan talousarviolainojen yhteydessä. Sosiaaliseen luototukseen käytössä olevat varat rajaavat toiminnan laajuutta. Kunta voi säädellä luottopääoman riittävyyttä ja tasapuolista jakautumista esimerkiksi kohdentamalla luototuksen tietyille asiakasryhmälle tai tiettyihin käyttökohteisiin.

Sosiaalinen luototus voi olla sekä työmenetelmä, jota käytetään sosiaalityössä, että toiminto, jolla ehkäistään sosiaalihuollon ja varsinaisen sosiaalityön tarvetta. Sosiaalisen luototuksen työprosesseja suunniteltaessa voidaan myös kehittää sosiaalitoimen ammatti- ja tehtävärakenteita niin, että luototustoiminnan eri vaiheissa otetaan käyttöön tarkoituksenmukaisesti ja suunnitelmallisesti eri ammattiryhmien osaamista. Luototuksen toimeenpanossa on tärkeää huolehtia tarvittavasta resurssista sekä asiantuntemuksesta hyödyntäen paikallisia ja alueellisia yhteistyöverkostoja. Sosiaalisessa luototustoiminnassa olisi kyettävä myös hallintorajat ylittävään yhteistyöhön esimerkiksi ulosottotoimen, työvoimahallinnon ja paikallisten pankkien kanssa.

Vuoden 2021 talousarvioon ei ole varattu määrärahaa sosiaalisen luoton käyttöönottamiseksi. Käyttöönotto vaatisi määrärahojen lisäksi huolellista valmistelua sekä mahdollista henkilöresurssin lisäämistä / tehtäväkuvien muutoksia ja kouluttamista.

Kunta myöntää päättämiensä perusteiden mukaan ehkäisevää toimeentulotukea (Laki toimeentulotuesta 1412/1997) 1 §:n 2 momentissa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää muun muassa tuen saajan aktiivointia tukeviin toimenpiteisiin, asumisen turvaamiseksi, ylivelkaantumisesta tai taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi sekä muihin tuen saajan omatoimista suoriutumista edistäviin tarkoituksiin. Laitilan kaupungin toimeentulotuen myöntämisohteet on hyväksytty sosiaali- ja terveysvaliokunnan kokouksessa 28.2.2017.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Ahokas, sosiaali- ja terveystoimintajohtaja

Sosiaali- ja terveysvaliokunta antaa yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle Pertti Pokin tekemään valtuustoaloitteeseen koskien yksityishenkilöiden ylivelkaantumista ja siitä aiheutuvien ongelmien ehkäisyä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

kaupunginhallitus

Kunnallisvalitus

§26

Kunnallisvalitusohje

Päätökseen voidaan hakea muutosta Turun hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Pöytäkirjan pykälät

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava. Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla voi valitusasiakirjat lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

Turun hallinto-oikeuden postiosoite on PL 32, 20101 Turku ja käyntiosoite Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku, sähköposti turku.hao@oikeus.fi, puh. 0295642400 ja fax 0295642414. Sähköinen asiointi osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 260 euroa.

Muutoksenhakukielto

§19, §20, §21, §22, §25, §28

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Oikaisuvaatimus

§24, §27

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Laitilan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle,
osoite Keskuskatu 30, PL 25 23801 Laitila.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnanjäsen. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä kunnan jäsenen ja muiden katsotaan saaneen tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.